

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202136
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1618202136.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členov senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. Č., D.. XX.XX.XXXX, Š.. A.. Z., zastúpenú v čase maloletosti kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov S. Č., D.. XX.XX.XXXX, Š.. A.. Z., H. N. C. Č.. XXXX, S. U. a S. Č., D.. XX.XX.XXXX, Š.. A.. Z., N. S. U. Č.. XXXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Grétou Kopčovou, AK so sídlom Zohor, Záhradná ul. č. 59, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 07.10.2021, č. k. 8P/211/2018-251, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 07.10.2021, č. k. 8P/211/2018-251, p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 07.10.2021, č. k. 8P/211/2018-251 rozhodol tak, že zvyšuje výživné otca pre v súčasnosti plnoletú Z. Č.F., D.. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.09.2018 do 30.06.2020 zo sumy 200 Eur mesačne na sumu 300 Eur mesačne. Zároveň určil, že zročné výživné za obdobie od 01.09.2018 do 30.06.2020 vo výške 2200 Eur je otec povinný uhradiť k rukám A. Z. do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšku návrh matky a A. Z. zamietol. Súd prvej inštancie týmto rozsudkom zmenil rozsudok č. k. 8P/318/2015 - 173 zo dňa 16.11.2016 v časti výroku o výživnom pre v tom čase O. Z.. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V rámci odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným dňa 10.07.2018 sa matka domáhala zvýšenia výživného pre v čase podania návrhu O. Z. zo sumy 200,- Eur mesačne na sumu 350,- Eur mesačne, a to počnúc 01.09.2018. Matka svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Malacky č. 8P/318/2015 zo dňa 16.11.2016 sa zvýšili náklady na odôvodnené potreby O. Z. - maloletá má zhoršený zdravotný stav a bude končiť strednú školu. Matka súdu prvej inštancie uviedla, že O. Z. je študentkou X. F. P. V. L. G. S. N., má zdravotné problémy a je sledovaná v kardiologickej, nefrologickej a endokrinologickej ambulancii. Vyjadrila sa, že maloletá užíva lieky kvôli vysokému krvnému tlaku, s uvedeným bola aj opakovane hospitalizovaná - pre tieto problémy O. Z. musela zakupovať tlakomer. Ďalej súdu prvej inštancie uviedla, že maloletá navštevovala doučovanie z anglického jazyka a matematiky, pričom mesačné poplatky O. Z. predstavuje suma 34 Eur mesačne ako cestovné, 40 Eur mesačne za stravné, poplatok za telekomunikačné výdavky a mobil vo výške 35 Eur mesačne, a poplatok za toner do tlačiarne, kultúru, návštevu kina, divadla, múzea a pod. vo výške 60 Eur mesačne. Matka tiež uviedla, že ona sama

je zamestnaná v spoločnosti GG Cables s.r.o. vo Veľkých Levároch s príjmom cca 620 Eur mesačne netto, okrem toho poberá rodinné prídavky vo výške 23 Eur mesačne a daňový bonus vo výške 23 Eur mesačne. Vyjadrila sa, že aj ona má zdravotné problémy s platničkami, je sledovaná v odborných ambulanciách, užíva lieky a musí často chodiť na masáže aj rehabilitácie a infúzie. Matka súdu prvej inštancie uviedla, že s O. Z. bývajú u jej plnoletého syna, ktorému prispievajú sumou 240 Eur mesačne na bývanie. Vyjadrila sa, že otec maloletej je živnostník a s manželkou postavili rodinný dom, na základe čoho sa mu zvýšil rozpočet, keďže nemusí viac platiť sumu 500 Eur za podnájom v ktorom bývali, okrem toho zakúpil otec svojej manželke motorové vozidlo. Uviedla, že otec s maloletou spolu nekomunikujú, nestretávajú sa, okrem súdom určeného výživného maloletej otec zašle k narodeninám a meninám 15 Eur a na Vianoce jej v tejto hodnote zakúpi vec.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), § 217 ods. 1, 2, § 231 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), článkom 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, článkom 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa a vecne tým, že vzhľadom k vykonanému dokazovaniu dospel k záveru, že návrh matky, ku ktorému sa pripojila A. Z. je dôvodný - od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti pre Z. došlo k podstatnej zmene pomerov ako u Z. tak aj u rodičov. Súd prvej inštancie mal za to, že k podstatnej zmene pomerov došlo najmä na strane Z., ktorá síce v čase pôvodnej úpravy výživného bola už študentkou prvého ročníka strednej školy avšak medzičasom nadobudla plnoletosť a ukončila stredoškolské štúdium. Uviedol, že Z. mala v čase podania návrhu 17 rokov - jej potreby sú teda neporovnateľne väčšie, ako boli v čase pôvodného určenia výživného. Súd prvej inštancie skonštatoval, že zmena pomerov nastala aj u matky, u ktorej došlo od poslednej úpravy výživného v roku 2016, kedy matka dosahovala priemerný príjem cca 350 Eur netto k zvýšeniu príjmu, t. č. dosahuje matka príjem približne 750 - 800 Eur netto a u otca zmena pomerov nastala v tom, že otec nevykonáva viac živnostenskú činnosť - ku dňu 01.01.2018 ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania. Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd prvej inštancie vychádzal nielen zo zistených príjmových, ale najmä majetkových pomerov rodičov, veku, zdravotného stavu A. Z. aj rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť (iba) matky o Z., zohľadnil dobu, ktorá uplynula od posledného určenia výživného pre Z., zaoberal sa vyjadreniami rodičov k danej veci. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že doposiaľ určené výživné je v súčasnej dobe nedostatočné na pokrytie čo i len základných potrieb maloletého dieťaťa, výživné vo výške 200 Eur nepostačuje ani len na zabezpečenie stravy dieťaťa na mesiac. Súd prvej inštancie zohľadnil celkovú situáciu matky a otca, kedy matka bola síce odkázaná na jeden príjem, zároveň sa matka už na starostlivosti o Z. nepodieľala výlučne fyzickou osobnou starostlivosťou - Z. dosiahla vek, kedy táto starostlivosť ustupuje a zároveň aj deti sú už povinné (resp. by mali sa) podieľať sa aspoň osobnou prácou na drobnej starostlivosti o domácnosť). Súd prvej inštancie musel zohľadniť pri určení výšky výživného skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k O.O. V. Č.. Súd prvej inštancie hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i vo ich vzájomných súvislostiach konštatoval, že nárok Z. na zvýšenie výživného má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním; je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, pričom súd prvej inštancie upozornil, že sa jedná o celkovú vývojovú zmenu dieťaťa - Z. je staršia, rastie, jej potreby sú v súčasnosti vzhľadom na jej vek vyššie, zvýšili sa náklady na jej ošatenie, stravu a hygienu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a vzhľadom k vyššie uvedenému súd prvej inštancie otca zaviazal prispievať na výživu Z. sumou 300 Eur mesačne počnúc 01.09.2018 - teda dňom nástupu Z. do 3. ročníka strednej školy. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že správanie sa otca k svojej vyživovacej povinnosti k Z. (čo je jeho základná, zákonná povinnosť) je úplne ľahostajné a účelové - otec v podstate prenechal celú starostlivosť o Z. výlučne na matke - súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že otec podľa svojich vyjadrení pracuje tri až štyri mesiace v roku, pričom ostatný čas, keď nepracuje, nerobí nič. Ďalej tu poukázal na skutočnosť, že otec ako povinný rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Súd prvej inštancie zdôraznil, že otec je povinný zabezpečiť si podmienky tak, aby mohol dieťa riadne vyživiť a zabezpečiť mu nielen základnú výživu ale aj jeho zdravý a všestranný rozvoj. Poukázal na skutočnosť, že výživné pre dieťa nepredstavuje len zabezpečenie výživy pre dieťa, ale aj uspokojenie všetkých jeho odôvodnených potrieb, ktoré súvisia s jeho vekom, vzdelaním, aktivitami. Súd prvej inštancie tiež zdôraznil, že otec v prípade, že pracoval tretinu roka, mal možnosť nájsť si ďalšie zamestnanie a zamestnať sa aspoň na polovičný pracovný úväzok, tak

aby mohol Z. zabezpečiť nielen výživné nepokrývajúce ani len základné životné potreby, ale naopak výživné vo výške podporujúcej zdravý rozvoj dieťaťa. Tvrdenia otca, že si hľadal iný zdroj príjmu, súd prvej inštancie vyhodnotil ako účelové, keďže otec toto svoje tvrdenie ničím nepodložil. Vo zvyšku súd prvej inštancie návrh matky zamietol, zohľadniac skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a skutočnosť, že aj u matky došlo k zvýšeniu príjmov. Súd prvej inštancie poukázal na závery aplikačnej praxe, kedy pri určení výživného je rozhodujúci príjem rodiča, ktorý rodič reálne mohol dosiahnuť a nie príjem, ktorý rodič fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity; a to aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové rizika zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Súd prvej inštancie uviedol, že ak sa príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadať na celkové majetkové pomery povinného rodiča a takzvanú potencialitu príjmov, t.j. na jeho zjavne nevyužitú schopnosť. (7CoP/237/2014). Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd prvej inštancie stanovil aj výšku zročného výživného pre A. Z. vo výške 2.200,- Eur (22 mesiacov x 100 Eur - rozdiel medzi výživným určeným na základe rozsudku tunajšieho súdu č. 8P/318/2015 - 173 zo dňa 16.11.2016, právoplatným dňa 07.12.2016 a doposiaľ určeným výživným). Takto stanovenú výšku zročného výživného súd prvej inštancie uložil otcovi uhradiť s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 2, 3 CSP do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, keďže otec o možnosť splácania zročného výživného v splátkach nepožiadaval, toto nenavrhol ani matka, resp. A. Z., a ani súd prvej inštancie vzhľadom na doterajšie správanie sa otca - otec od počiatku popieral nárok Z. na zvýšenie výživného, ani len nepočítal s tým, že by výživné zvýšil - otec mohol predpokladať, že k určitému zvýšeniu výživného pre dieťa dôjde, preto si mohol časť svojho príjmu odkladať. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 121 CMP v zmysle ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd prvej inštancie s poukazom na výrokovú časť rozhodnutia zmenil rozsudok č. 8P/318/2015 - 173 zo dňa 16.11.2016 v časti výroku o výživnom pre v tom čase O. Z.. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie, a to z dôvodov ustanovených v § 365 ods. 1 písm. e) a f) CSP, ako aj z dôvodu, že má za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci. Otec má za to, že v období od poslednej úpravy výživného dňa 16.11.2016 do podania návrhu na jeho zvýšenie dňa 10.07.2018 (obdobie 20 mesiacov) nenastala na strane Z. Č. žiadna zmena pomerov a Z. Č. ani žiadne doklady preukazujúce zmenu pomerov v súdnom konaní nepredložila. Otec namietal, že súd prvej inštancie vydal rozhodnutie o zvýšení výživného výlučne na základe jej výpovede, a že na návrh odporcu na doplnenie dokazovania tak, aby vyjadrenia navrhovateľky boli potvrdené aj dôkazmi, reagoval tak, že návrh na vyčíslenie skutočných mesačných nákladov zamietol. Pokiaľ však ide o sumu výdavkov, tak ako ich vo svojej výpovedi vyčísliť samotná Z. Č., táto podľa názoru otca ani nepreukazuje potrebu zvýšenia výživného. Otec uviedol, že bez predloženia relevantných dokladov nie je možné preukázať zmenu pomerov na strane navrhovateľky a z jej výpovede žiadne zvýšené výdavky za obdobie od vydania predošlého rozsudku o zvýšení výživného v roku 2016 ani nevyplyvajú, keďže Z. Č. i. v tomto období pokračovala v štúdiu na rovnakej škole, zdravotný stav bol taký, ako v čase vydania predošlého rozsudku a jej komunikácia s otcom fungovala v takej miere, že sa spolu vzájomne písomne dohodli na zrušení vyživovacej povinnosti ku dňu 01.08.2020. Ďalej otec namietal, že zmena pomerov nastala, avšak na strane matky navrhovateľky, ktorej sa zásadne zvýšil mesačný príjem. Podľa názoru otca súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a len na základe ním vykonaného dôkazu, ktorý navyše ani nepreukazuje zmenu pomerov na strane navrhovateľky, zistil skutkový stav veci neúplne. Otec má za to, že na základe vykonaného dôkazu (len výpovede) dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože výpoveď zmenu pomerov navrhovateľky nepreukázala, navyše pri absencii ďalších dôkazov ani ku správnym skutkovým zisteniam dospieť nemohol. Súd prvej inštancie sa podľa názoru otca, právne relevantným spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, či vôbec nastala zmena pomerov na strane navrhovateľky, ktorá by odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca a z rozsudku ani vôbec nie je zrejmé (pri výške vyčíslených nákladov navrhovateľky vo výpovedi a zmene pomerov na strane matky), na základe čoho súd prvej inštancie rozhodol o výške zvýšeného výživného. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má otec za to, že napadnuté rozhodnutie je nesprávne a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že od uvedeného rozhodnutia do júna 2020, dokedy maloletá navštevovala strednú školu, uplynuli 4 roky a 7 mesiacov. Kolízny opatrovník je toho názoru, že za vyššie uvedené obdobie je možné i bez predloženia čiastkových dokladov reálne predpokladať, že nastala zmena pomerov na strane maloletej vzhľadom na jej vek a s tým súvisiace a objektívne sa zvyšujúce potreby dieťaťa, čo považuje za nespochybniteľné. Uviedol, že okrem úhrady bežných výdavkov matka musela uhrádzať najmä zvýšené náklady na štúdium, stužkovú, doučovanie, vreckové, náklady spojené so zabezpečením zdravotnej a taktiež osobnej starostlivosti, ktorá je nevyčísliteľnej hodnoty. Dodal, že samotná A. Z. sa ako účastníčka v konaní do zápisnice zo dňa 30.06.2021 taktiež vyjadrila a k návrhu matky sa pripojila, jej vyjadrenia boli jasné, vecné, bez subjektívneho a účelového hodnotenia, bez snahy o umelé navyšovanie nákladov. Vyjadrenie Z. považuje za objektívne, zrelé na jej vek. Je toho názoru, že rodič by mal vnímať svoje dieťa a jeho potreby i s ohľadom na vek, avšak vekom ohraničené povinnosti, ktoré povinnému rodičovi vyplývajú a rozhodnutia vo vzťahu k dieťaťu nepodmieňovať len samotným formálnym dokazovaním. Je podľa jeho názoru zrejmé, že celé obdobie dospelovania maloletého dieťaťa - dievčaťa, prebiehajúcich zmien a uspokojovania individuálne sa zvyšujúcich potrieb pre zdravý psychosomatický vývoj dieťaťa, samotné zdôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti. V súvislosti s vyššie uvedeným má za to, že súd prvej inštancie skutkový stav vyhodnotil dostatočne. Čo sa týka zmeny pomerov na strane oboch rodičov, považoval za potrebné poukázať na vyjadrenia otca do zápisnice na pojednávaní zo dňa 07.10.2021 ohľadom jeho práce, keď sám otec povedal, že keď nemá prácu, tak nerobí nič. Zdôraznil, že v súvislosti i s týmto vyjadrením v rámci dokazovania otec nepreukázal, že by nebolo v jeho možnostiach a schopnostiach podieľať sa na zabezpečovaní starostlivosti o dcéru zvýšeným výživným za nami navrhované obdobie, tzn. do 30.06.2020. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odôvodnené potreby, vek a samotnú výpoveď t. č. už A. Z. Č., D.. XX.XX.XXXX, navrhol odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Na záver uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich predchádzajúcich vyjadrení a má za to, že zvýšenie výživného je nepochybne dôvodné a je v najlepšom záujme dieťaťa.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa plne stotožňuje a považuje ho za správny a veľmi dobre odôvodnený. Matka poukázala na výdavky, ktoré otec uvádza, konkrétne na splátku pôžičky Štátnemu fondu rozvoja bývania vo výške 100 eur, ku ktorej uviedla, že syn O. mu vyplatil za ich spoločný rodinný dom čiastku vo výške 38.000 eur a v tejto súvislosti podotkla, že túto sumu mal vrátiť otec štátu a nemusel mať predmetnú splátku. Ďalej poukázala na splátku hypotéky vo výške 300 eur, ku ktorej uviedla, že otec na pojednávaní uviedol, pričom aj v liste vlastníctva je zapísaná ako vlastníčka nehnuteľnosti - nového rodinného domu jeho manželka, preto nie je matke jasné, akú hypotéku otec spláca. Na základe uvedeného matka podotkla, že na uvedených výdavkoch otec má ušetrovaných spolu 400 eur, čím je podľa nej preukázané, že neustále zavádza súd a hľadá dôvody prečo platiť, čo najmenšie výživné. Matka uviedla, že Z. chcela pokračovať v dennom štúdiu na vysokej škole, pričom zo strany otca však nebola ochota v uvedenom ju podporiť. Matka dodala, že ona sama by nezvládala financovať jej štúdium, preto si Z. vybrala cestu externého štúdia, aby mohla popritom pracovať. Na záver matka zdôraznila, že zameškané výživné chce Z. použiť práve na predmetné štúdium.

X. Z. Č.I. vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava vyjadrenia svojej matky zo dňa 15.12.2021.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§65 a §66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie. Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť a doplniť nasledovné. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov

plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnostami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmiernujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného, prípade pri rozhodovaní o znížení výživného prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov - skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, či ide zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o rodine a ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

10. V prejednáwanej veci súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane oprávnenej, ako aj na strane jej rodičov v čase od poslednej úpravy, s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. Je nepochybné v danej veci, že naposledy bolo rozhodnuté o výživnom v čase, keď oprávnená z výživného začala navštevovať strednú školu. Návrh na zvýšenie bol podaný po uplynutí dvoch rokov, v čase keď oprávnená bola študentkou tretieho ročníka strednej školy. Od poslednej úpravy nastala zmena pomerov, tak ako konštatoval súd prvej inštancie a to na strane oprávnenej z výživného, ktorá spočíva už len uplynutím času, jej rastom, tým, že sa blížila k veku dospelosti, s čím sú spojené vyššie výdavky na jej potreby, ktoré súvisia či už so vzdelaním, napríklad doučovanie z cudzieho jazyka, náklady na stužkovú, náklady na prípravu na vysokoškolské štúdium, či s uspokojovaním aj potrieb spoločenského života, voľnočasových aktivít, ale aj nákladov na hygienu, stravu, ošatenie. Neznačená, že ak výživné bolo naposledy určené v čase keď už bola študentkou strednej školy, že počas štúdia na strednej škole nemôže dôjsť ku zmene pomerov. Súd prvej inštancie správne poukázal i na to, že povinný z výživného nevyužíva všetky svoje možnosti a schopnosti, keď pracuje len časť roku a zvyšok času nevykonáva platenú činnosť, hoci by mohol. Správne teda vychádzal súd prvej inštancie z potenciálneho príjmu povinného z výživného. Odvolací súd podotýka aj, že spor o výživné nie je sporom účtovným, nie je ani reálne možné všetky výdavky preukazovať pokladničnými blokmi, a niektoré sú nie pravidelné, ale vyskytnú sa jednorazovo, avšak sú vo vyššej sume, a na ich pokrytie nepostačuje určené výživné, ako napríklad náklad na stužkovú, či prípravu na štúdium na vysokú školu a podobne. Odvolací súd nezhliadol v odvolaní povinného taký argument, ktorý by odôvodňoval zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

11. Odvolacím súdom bolo zistené, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav potrebný na rozhodnutie, zaoberal sa všetkými podstatnými skutočnosťami a v rámci odôvodnenia svojho rozsudku sa s nimi riadne vysporiadal. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací

súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

12. Odvolací súd zároveň dodáva, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

13. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).